

18 oktober 2023

2024-07-05

2024-103635-0001

Samrådsredogörelse Odensala Öst-Måby

Ansökan om nätkoncession för linje för planerad
130 kV-luftledning och ledningsåtgärder mellan
Odensala Öst och Måby, Sigtuna kommun,
Stockholms län

Projektorganisation

Vattenfall Eldistribution AB

www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel:	08-739 50 00
Org.nr:	556417-0800
Projektledare Förstudie:	Izabell Grefberg
Tillstånd och rättigheter:	Johnny Carlgren

Samrådsredogörelse, undersökningssamråd

WSP Sverige
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala
www.wsp.com

Uppdragsansvarig:
Samrådsredogörelse:

Foton, illustrationer och kartor: WSP, Vattenfall Eldistribution AB

Kartunderlag: ©Lantmäteriet, Länsvisa och nationella geodata © Länsstyrelsen

INNEHÅLL

1	Inledning	4
1.1	Genomförda samrådsaktiviteter	5
2	Undersökningssamråd	6
2.1	Myndigheter	6
2.1.1	Länsstyrelsens yttrande	6
2.1.2	Kommunens yttrande	7
2.2	Övriga myndigheter och verksamhetsutövare	9
2.3	Enskilda särskilt berörda	12

BILAGOR:

Bilaga 1	Annons hemsida
Bilaga 2	Samrådshandling undersökningssamråd inklusive bilagor
Bilaga 3	Samrådsinbjudan myndighet undersökningssamråd
Bilaga 4	Samrådsinbjudan enskilda undersökningssamråd
Bilaga 5	Inkomna yttranden myndigheter undersökningssamråd
Bilaga 6	Inkomna yttranden enskilda undersökningssamråd
Bilaga 7	Kompletterande samråd 1
Bilaga 8	Kompletterande samråd 2
Bilaga 9	Kompletterande samråd markkabelavslut vid Måby station

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för ombyggnation och spänningshöjning från 70 kV till 130 kV för en del av en befintlig luftledning som idag sträcker sig mellan station Brunnby i Knivsta kommun och station Måby i Sigtuna kommun. I samband med ledningsåtgärderna planerar sökanden att uppföra en ny station, Odensala Öst (tidigare Väst), i direkt anslutning till befintlig station Odensala i Sigtuna kommun, Stockholms län. Befintlig 70 kV-ledning kommer även att delas upp och ansluta till Odensala Öst med två separata ledningar (varav den södergående spänningshöjs till 130 kV).

Inom ramen för en tillståndsansökan ska ett undersökningssamråd genomföras enligt 6 kap. 23-25 §§ miljöbalken med syftet att utreda om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) samt samråda om miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) innehåll och utformning. Ett inledande undersökningssamråd för hela sträckan genomfördes i januari 2021. Samrådet genomfördes som ett skriftligt samråd med ett utskick av inbjudan till samråd och med hänvisning till var underlagen kunde hittas. På grund av rådande smittspridning av Covid-19 hade Sökanden inte möjlighet att hålla öppna hus. Inbjudna samrådsparter var Länsstyrelsen Stockholm, berörd kommun samt verksamhetsutövare och enskilda som kunde antas bli särskilt berörda. Samrådsunderlaget inklusive bilagor har hållits tillgängliga på Sökandes hemsida, se Bilaga 1 och 2. Inbjudna hade möjlighet att lämna synpunkter på projektet eller ställa frågor via mail, brev eller telefon.

Som ett resultat av genomfört samråd och i dialog med berörd fastighetsägare gick sökanden under maj 2021 ut på ett kompletterande samråd om alternativa sträckningar för den norra delen mellan station Odensala Väst och Stensta, se Bilaga 7. Alternativen togs fram för att minska intrånget i produktiv skogsmark genom att i större utsträckning gå parallellt med Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata och ansluta till tidigare föreslagna ledningsgata genom hagmark.

Som ett resultat av ytterligare genomförda samråd och en ändrad stationsplacering från västra till östra sidan om befintlig station Odensala valde sökanden i september 2022 att gå ut på ett andra kompletterande samråd om föreslagna sträckningsalternativ från den nya stationsplaceringen Odensala Öst, se Bilaga 8.

Under förprojekteringen har sökanden utrett förutsättningarna för anslutningen av den planerade ledningen in till station Måby. Det ställverksfack som ledningen skall ansluta till är placerade i södra delen av stationen. Passagen är mycket smal med begränsat markutrymme där det saknas fysiskt utrymme för att ansluta ledningen i luftledningsutförande, vilket medför att Sökanden planerar den avslutande delen av ledningen i ett markkabelutförande. Med anledning av teknikbytet och förlängningen av ledningssträckningen valde sökanden att gå ut på ett kompletterande samråd för kabelavslut i till station Måby, se Bilaga 9.

Föreliggande handling utgör en redogörelse för hur undersökningssamrådet för den planerade 130 kV ledningen har genomförts i aktuellt projekt samt vilka samrådsparter som har kontaktats. Vidare sammanfattas de yttranden som inkommit under samrådsprocessen samt hur sökanden har beaktat dessa. Samtliga yttranden som inkommit under samrådsprocessen biläggs även i sin helhet till aktuell skrivelse, se Bilaga 5 och Bilaga 6.

1.1 Genomförda samrådsaktiviteter

I Tabell 1 sammanfattas de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för föreliggande samrådsprocess.

Tabell 1. Lista över genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning.

Datum	Aktivitet	Se bilaga
2021-01-11	Publicering av samrådshandling för undersökningssamråd via Vattenfall Eldistributions hemsida, https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/	1 och 2
2021-01-12	Utskick av inbjudan till samråd per e-post till berörda myndigheter, verksamhetsutövare och kommun.	3
2021-01-12	Utskick av inbjudan till samråd per brev till enskilt berörda.	4
2021-05-10	Publicering av samrådshandling för kompletterande samråd 1 via Vattenfall Eldistributions hemsida, https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/	7
2021-05-12	Utskick av inbjudan till kompletterande samråd per e-post till berörda myndigheter, verksamhetsutövare och kommun.	7
2021-05-12	Utskick av inbjudan till samråd per brev till enskilt berörda.	7
2022-10-02	Publicering av samrådshandling för kompletterande samråd 2 via Vattenfall Eldistributions hemsida, https://www.vattenfalleldistribution.se/var-verksamhet/projekt/samrad/ort/odensala-vast-maby/	8
2022-10-12	Utskick av inbjudan till kompletterande samråd 2 per e-post till berörda myndigheter, verksamhetsutövare och kommun.	8
2022-10-12	Utskick av inbjudan till kompletterande samråd 2 per brev till enskilt berörda.	8
2022-10-22	Annonsering i tidningen Mitt i Sigtuna	8
2023-05-16	Utskick av inbjudan till kompletterande samråd för kabelavslut vid Måby station till berörda myndigheter, verksamhetsutövare och särskilt berörda	9

2 UNDERSÖKNINGSSAMRÅD

Det samrådsunderlag (Bilaga 2) som togs fram till undersökningssamrådet beskrev den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan samt redovisade förslag till innehåll och utformning av en miljökonsekvensbeskrivning. Information om ärendet inklusive samrådshandlingen fanns från den 11 januari 2021 tillgängligt på sökandens hemsida <https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/>. Sista svarsdag för yttrande var 21 februari 2021. Samrådstiden förlängdes i vissa fall till den 26 mars 2021 efter begäran om anstånd av Sigtuna kommun. Yttrandet inkom sedan den 9 april 2021.

2.1 Myndigheter

Samrådet med berörda myndigheter, kommunen och sakägare inleddes den 12 januari 2021 med utskick av inbjudan till skriftligt samråd (Bilaga 3) inklusive samrådshandling till Länsstyrelsen Stockholms, Sigtuna kommun, Trafikverket, Luftfartsverket, Swedavia och Arlandabanan Infrastructure.

2.1.1 Länsstyrelsens yttrande

Skriftligt yttrande från länsstyrelsen inkom den 23 februari 2021 och framgår i Tabell 4. Yttrandet redovisas i sin helhet i Bilaga 5.

Tabell 2. Sammanfattning av inkommet yttrande från länsstyrelsen samt sökandens bemötande.

Nr i Bilaga 5	Sammanfattning samrådsyttrande	Sökandens kommentar
1	<p>Länsstyrelsen har tagit del av synpunkter från Luftfartsverket, Swedavia och Trafikverket.</p> <p>Länsstyrelsens delar Trafikverket, Luftfartsverkets och Swedavias bedömning att det behöver säkerställas att spänningshöjningen inte påverkar viktiga elektroniska system negativt. Skyddsavstånd till Trafikverkets anläggningar behöver beaktas vid anläggning av stolpar. Genomförandeskedet får inte bidra till störningar på Trafikverkets anläggningar.</p> <p>Länsstyrelsen förordar förslaget med enbenta gitterstolpar för att begränsa påverkan på jordbruksmark. Länsstyrelsen delar bedömningen att det är av stor vikt att stolplaceringen sker i dialog med markägarna och anser att dialogen bör inledas så tidigt i processen som möjligt för att inte missa aspekter som kan vara av vikt för det fortsatta brukandet av marken.</p> <p>Länsstyrelsen önskar ett förtydligande varför alternativ tre har förkastats.</p> <p>Länsstyrelsen yttrar att fornlämningar inte får skadas av arbetet. När en luftledning ska raseras eller stolpar ska bytas ut på eller i anslutning till fornlämningar ska kontakt tas med Länsstyrelsens enhet för Investeringssöd och kulturmiljö. För att undvika att fornlämning skadas vid arbetet kan det komma att krävas</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökanden har med anledning av inkomna yttranden haft möte med Swedavia och Luftfartsverket gällande radiostörningar och kommer utföra mätningar under sommaren 2021.</p> <p>Samordning med Trafikverket kommer att ske i den mån det är nödvändigt. De ledningsåtgärder som planeras på berörd matarledning är initierade av Svenska kraftnät och samordnas av dem.</p> <p>För att upprätthålla strömförsörjningen av Måby station skall aktuell ledning ersätta Svenska kraftnäts befintliga 220 kV-ledning KL42 S8 som ska rivas. Aktuell ledning måste därmed byggas innan Svenska kraftnät kan inleda sina planerade ledningsåtgärder vilket innebär att det saknas framkomlighet för en tillkommande ledning i Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata. Att bredda ledningsgatan ända till Måby som idag har begränsad framkomlighet med närliggande bostäder kommer innebära att sökanden inte klarar magnetfältsutbredningen mot flertalet boenden. Alternativ tre har därmed avfärdats eftersom det inte finns framkomlighet och är tekniskt möjligt på grund av den byggordning som föreligger på de ledningsåtgärder som planeras i ledningsgatan. Sökanden kommer dock att gå ut på ett kompletterande samråd för den inledande sträckan efter inkomna synpunkter från en fastighetsägare. Det kompletterande samrådet innebär att föreslagen sträckning kommer anläggas öster om Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata och gå parallellt med denna i ca 1 km. Efter passage av Harg kommer ledningen att vika av mot sydost innan den ansluter till sökandens befintliga ledningsgata i höjd med Stensta.</p> <p>Sökanden kommer efter justeringar eventuellt att placera en stolpe inom fornlämningsområdet (Odensala 6:1) vid Åslunda för att göra en anpassning till boendemiljön i området. För att undvika påverkan på Arlandabanan kommer den befintliga gitterstolpen behållas vilket begränsar möjligheten till spannlängder och vinklar på ledningen. Detta kommer innebära att ledningen placeras något öster om befintlig ledning. Sökanden planerar vid Åslund att endast avverka enstaka träd om nödvändigt och kommer ta hänsyn till både kultur- och naturvärden i området. En miljöåtgärdsplan kommer att tas fram</p>

<p>arkeologiska åtgärder i form av schaktningsövervakning.</p> <p>Ledningen passerar flera markavvattningsföretag. Stolpar ska placeras så att inte underhåll av markavvattningsföretaget försvåras och funktionen av markavvattningsföretag får inte påverkas. Om åtgärden riskerar att påverka markavvattningsföretaget så ska verksamhetsutövaren kalla till samråd med markavvattningsföretagets styrelse.</p> <p>Länsstyrelsen anser att det vid utbyte eller rivning av gamla kreosotimpregnerade stolpar är lämpligt att undersöka om dessa gett upphov till någon föroreningsituation samt om någon typ av riskreducerande åtgärd är nödvändig. Tillsynsmyndigheten ska samrådas vid eventuella utredningar och åtgärder samt kontaktas om föroreningar påträffas vid markarbeten.</p>	<p>inför entreprenaden och skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra att fornlämningar skadas under byggskedet.</p> <p>Sökanden kommer vid en eventuell påverkan att ta kontakt med Länsstyrelsens enhet för Investeringsstöd och kulturmiljö inför rasering av stolpar samt samråda med Tillsynsmyndigheten om eventuella markföreningar.</p> <p>Sökanden kommer som en anpassning till Svenska kraftnäts ändrade ledningssträckning att behöva justera en mindre del av samrådd sträckning i höjd med Håsta.</p> <p>Sökanden kommer att så långt det är möjligt undvika stolpplacering som påverkar närliggande markavvattningsföretag. Om påverkan inte kan undvikas kommer samråd med markavvattningsföretagen ske.</p> <p>Ledningen är uppförd i portalstolpar i impregnerat trä. Trästolparna är nedgrävda ca två meter ned i marken. Stolparna är i vissa fall försedda med stag, dessa är i sin tur förankrade antingen med stålögglor direkt i berget eller med stagförankringar bestående av impregnerade träslipers som är nedgrävda i marken på ett djup av ca 2 meter.</p> <p>Vid rasering av ledningen lossas först faslinorna från stolparnas isolatorer, varefter linorna dras in och spolats upp på trummor. Detta görs släpfrött, dvs. utan att linorna släpas i marken. Reglarna demonteras från stolparna och lyfts ner med hjälp av grävmaskin eller kran. Därefter dras trästolparna upp ur marken med gripklo monterad på grävmaskin.</p> <p>Alla stagförankringar i berg tas bort. Eventuellt impregnerade stagförankringar i mark grävs upp och avlägsnas. På enskilda platser kan det finnas tydliga motstående platsspecifika intressen som överväger nyttan med att gräva upp marken kring stolpar och stagförankringar. I dessa fall genomförs de åtgärder som ger minst påverkan på miljön i det aktuella området i samråd med länsstyrelse, kommun och markägare.</p>
--	---

2.1.2 Kommunens yttrande

Skriftligt yttrande från Sigtuna kommun inkom den 9 april 2021 och framgår i Tabell 4. Yttrandet redovisas i sin helhet i Bilaga 5.

Tabell 3. Sammanfattning av inkommet yttrande från kommunen samt sökandens bemötande.

Nr i Bilaga 5	Sammanfattning samrådsyttrande	Sökandens kommentar
2	<p>Sigtuna kommun har inga synpunkter på avgränsningen enligt miljöbalken och bedömer underlaget som uttömmande och rätt beskrivet.</p> <p>Kommunen anser att följande aspekter är viktiga att beakta:</p> <p>Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) bör innehålla en beskrivning av vilka risker det finns vid omhändertagandet av impregnerade stolpar samt eventuell påverkan på marken.</p> <p>De kumulativa effekterna av samtliga ledningar från Odensala till Måby, oavsett ledningsägare, behöver undersökas i kommande MKB eftersom den sammantagna effekten av samtliga ledningar i området påverkar landskapet.</p> <p>Sigtuna kommun ställer sig frågande till den nya svängen förbi befintliga hus där den befintliga korridoren övertas av Svenska kraftnäts ledning. Det ser ut att innebära att ledningen flyttas men att några hus kommer att vara inramade av ledningar på nära håll. Sigtuna kommun förutsätter att detta planeras ihop med Svenska kraftnät. Det är inte acceptabelt</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>På enskilda platser kan det finnas tydliga motstående platsspecifika intressen som överväger nyttan med att gräva upp marken kring stolpar och stagförankringar. I dessa fall genomförs de åtgärder som ger minst påverkan på miljön i det aktuella området i samråd med länsstyrelse, kommun och markägare. I kommande MKB kommer sökanden att redogöra för risker och påverkan på marken vid rivning av impregnerade stolpar.</p> <p>De kumulativa effekterna av samtliga ledningar kommer att redogöras i kommande MKB. Mellan Odensala och Måby kommer antalet ledningar när samtliga ledningsåtgärder är genomförda att minska.</p> <p>Sökanden tolkar <i>svängen förbi befintliga hus</i> som området vid Vännesta där ledningen avviker något öster ut från befintlig ledningsgata. Denna justering är en föreslagen skyddsåtgärd med hänsyn till ledningens magnetfält för att minska påverkan på befintlig boendemiljö och tvärtom inte av <i>uppförandetekniska skäl</i> då det innebär mer tekniska vinklar. Genomförda magnetfältberäkningar visar efter justeringen att inga</p>

<p>att svängen planeras av uppförandetekniska skäl. Utgångspunkten ska vara att ledningen dras i befintlig korridor. Om inte ska en ny korridor förämlas av skäl som har med påverkans på människors hälsa.</p> <p>Sigtuna kommun undrar om den nya ledningen kommer att upprättas jämsmed den befintliga ledningen och därmed innebära en breddning av befintlig korridor. Om det i slutänden leder till att ledningen hamnar utanför befintlig korridor måste MKB:n undersöka vad det innebär för landskapet och markanspråk.</p> <p>Kommunen har yttrat sig i ett liknande ärende från Svenska kraftnät, Komplettering Odensala-Slåsta. Kommunen svarade då att denna utvikning inte var nöjaktig med hur påverkade de befintliga bostäderna blir (yttrande 13 augusti 2020, KS/2016:448). Sigstuna kommun menar därför att Vattenfall bör kontakta kommunen för diskussion i ärendet, medan MKB-processen fortskrider. Hela samordningen med Svenska kraftnäts planering är komplicerad och svårgripbar. I tidigare samtal mellan kommunen och parterna har det framkommit att Vattenfall skulle överta en äldre ledning som tidigare ägts av Svenska kraftnät. Har detta alternativ övergivits, eller är det samma ledning som avses i denna remiss?</p> <p>Kommunen yttrar att kulturmiljön i området var från 1990-talet fram till i november i fjol utsett till riksintresse för kulturmiljövården. De stora nationellt intressanta kulturhistoriska värdena kvarstår även sedan beslutet att utnämna området till riksintresse återkallats. Extra stor försiktighet måste därför iakttas så att inte fornlämningar körs sönder. En utsedd arkeolog bör närvara vid all körning utanför iordninggjord väg, oavsett om tillstånd enligt kulturmiljölagen har sökts eller inte. Detta gäller särskilt i områden utanför åker eller tomtmark.</p> <p>För Sigstuna kommun är det av högsta vikt att jordbruket i området ska kunna fortsätta så ostört som möjligt. Stolpar som måste ligga i åkermark behöver ta upp så liten omgivande mark som möjligt. Stag och liknande som behöver ytor utöver själva stolpens fundament, är inte nöjaktiga lösningar.</p> <p>Sigtuna kommun anser att det är svårhanterligt att remissen både utgör underlag för avgränsningssamråd samtidigt som nya sträckningar föreslås. Kommunens yttrande innehåller därför ett godkännande av avgränsningen inför MKB, samtidigt som kommunen förhåller sig kritisk eller frågande inför några av lösningarna för denna ledningsdragning.</p>	<p>närliggande bostäder kommer att exponeras av förhöjda magnetfält. Svenska kraftnät har i området kring Håsta genomfört ett kompletterande samråd, på grund av den sammanhållna boendemiljön, där deras föreslagna ledning avviker öster ut från deras befintliga ledning. Sökandens planerade ledning kommer sedan parallellförläggas med Svenska kraftnäts ledning vilket kommer resultera i en mindre justering från tidigare förslag. De föreslagna justeringarna bedöms ge minst sammantagen påverkan på boendemiljön i Håsta/Vännesta.</p> <p>Den planerade ledningen kommer till största delen att etableras på jordbruksmark i direkt anslutning till befintliga ledning som efterhand kommer rivas. Vissa avvikelser från ledningsgatan kommer att krävas samt från Odensala planeras anslutningsledningarna i helt nya ledningsgator. Sökanden kommer att beskriva den planerade ledningens påverkan på omkringliggande intressen i kommande MKB. En miljöåtgärdsplan kommer att tas fram inför entreprenaden och skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra att utpekade värden inte skadas under byggskedet.</p> <p>Svenska kraftnät har efter kompletterande samråd Odensala-Slåsta avfärdat alternativet för vidare utredning. Den ledning som sökanden planerar att överta från Svenska kraftnät (efter ombyggnad) är en ledning som går söderut från station Måby och är inte inom aktuellt område eller samma remiss. Denna ledningsåtgärd görs då sökanden skall överta strömförsörjningen av station Måby. Då det just nu pågår flertalet planerade ledningsåtgärder och samråd i området kring Odensala-Måby-Skoby har sökanden förståelse för att det är svårgripbart. Sökanden och Svenska kraftnät arbetar med att ta fram övergripande kartor och arbetar kontinuerligt med att samordna samtliga projekt i området.</p> <p>Anpassningar i jordbruksmark kan göras genom stolpval och stolpplacering och görs i dialog med markägaren inom ramen för detaljprojekteringen.</p> <p>Remissen utgör underlag för undersökningssamråd i fråga om verksamheten kan innebära betydande miljöpåverkan (BMP). Den aktuella samrådsredogörelsen kommer att skickas till länsstyrelsen som ska bedöma verksamheten. Om länsstyrelsen beslutar att verksamheten inte utgör BMP kommer sökanden att ta fram en liten MKB. Beslutas att verksamheten innebär BMP skall en specifik miljöbedömning göras och ett avgränsningssamråd med en utökad krets (allmänhet, org, övriga myndigheter mm) hållas.</p>
---	---

2.2 Övriga myndigheter och verksamhetsutövare

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till övriga myndigheter och verksamhetsutövare som bedömts vara berörda av verksamheten eller som fastighetsägare. Inkomna yttranden framgår i Tabell 4 och redovisas i sin helhet i Bilaga 5.

Tabell 4. Sammanfattning av inkomna yttranden från övriga myndigheter och verksamhetsutövare samt sökandens bemötande.

Nr i Bilaga 5	Myndighet	Sammanfattning samrådsyttrande	Sökandens kommentar
3	Luffartsverket (LFV)	<p>LFV är sakägare för CNS-utrustning. Av den planerade 130 kV-ledning mellan Odensala Väst och Måby ligger sträckan Brunby – Måby inom skyddsområdet för en av LFVs CNS-utrustningar. Eftersom den aktuella korridoren är befintlig och tillkom innan regelverket skärptes tillåter LFV att ledningen dras i befintlig korridor på denna sträcka.</p> <p>Vidare vill LFV, då spänningen höjs från 70 kV till 130 kV, att komponenter väljs för att minimera risken för gapurladdning etc. som orsakar störningar på LFVs CNS-utrustning.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökande har efter inkommit yttrande haft möte med Swedavia och Luffartsverket gällande radiostörningar. Sökande kommer genomföra mätningar gällande radiostörningar från vald stolptyp under sommaren 2021.</p> <p>Sökanden har sökt och mottagit en flyghinderanalys utan anmärkning.</p>
4	Statens fastighetsverk (SFV)	<p>SFV förvaltar ingen fastighet inom berört område. SFV har inga synpunkter på remissen.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p>
5	Swedavia Stockholm Arlanda Airport	<p>Swedavia har tagit del av rubricerat undersökningssamråd och kan konstatera att de planerade höjderna inte utgör något flyghindermässigt problem.</p> <p>Swedavia kan inte utifrån underlaget ge ett utlåtande om EMC (radiostörningar). För att Swedavia skall kunna ge ett utlåtande om detta behöver de veta hur de olika tekniska lösningarna ger störningar. Generellt så förordar Swedavia beprövad teknik med data, avseende radiostörningar.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökande har efter inkommit yttrande haft möte med Swedavia och Luffartsverket gällande radiostörningar. Sökande kommer genomföra mätningar gällande radiostörningar från vald stolptyp under sommaren 2021.</p>
6	Region Stockholm	<p>Region Stockholm ser positivt på ledningsföryelsen och det arbete som säkerställer elbehovet i Stockholmsregionen.</p> <p>Projektet går igenom den av Region Stockholm utpekade regionala stadsråden Arlanda-Märsta.</p> <p>Region Stockholms trafikförvaltningen bedriver busstrafik och pendeltåg i angränsning till projektet. Busstrafiken bedöms inte påverkas eftersom det vid projektering används s.k. vägbroar som möjliggör att trafiken kan fortgå.</p> <p>Region Stockholm har i RUF 2050 pekat ut gröna kilar som är viktiga för Stockholmsregionen. En grön kil bör ha en bredd på minst 500 meter. Förlust av viktiga funktioner och värden behöver kompenseras med lämpliga åtgärder. Det bör beskrivas vad den gröna kilen betyder och vilka aspekter som kan komma att påverkas av projektet i kommande MKB.</p> <p>Ledningen passerar öster om trafikförvaltningens fastighet Broby 1:2, en bussdepå i Märsta. Region Stockholm har identifierat ett behov av att bussdepån kan behöva expandera på sikt för att möta resandebehovet. En dialog mellan trafikförvaltningen och Svenska kraftnät förs angående bussdepån. Placeringen av olika ledningar inom ledningsgatan bör inte omöjliggöra en utveckling av bussdepån likaväl som bussdepån inte ska försvåra samlandet av</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökanden kommer att redogöra för vad den gröna kilen betyder och vilka aspekter som kan komma att påverkas av projektet i kommande MKB.</p> <p>Sökanden kommer att hålla säkerhetsavståndet för trafikförvaltningens bussdepå. Sökandens ledning ligger vid passagen av bussdepån bortom Svenska kraftnäts planerade sambyggda 400 kV-ledningar.</p>

		<p>ledningarna i en gemensam ledningsgata. Det är viktigt att se över vilka säkerhetsavstånd till depåverksamheten som gäller och detta bör stämmas av med trafikförvaltningen i kommande skeden av projektet. Region Stockholm utgår i sin bedömning att det är 30 meter från Vattenfalls ledning som är gällande. Detta betyder att den rampkoppling som bussarna använder idag och som löper parallellt med ledningsgatan kan ligga inom riskavståndet. Konsekvenser kring detta bör studeras.</p>	
7	Trafikverket	<p>Trafikverket yttrar sig i egenskap av sakägare och som ansvarig myndighet för utpekande av riksintresse för kommunikationer.</p> <p>Utbyggnadsförslaget berör E4, Arlandabanan och Trafikverkets matarledning. Stockholm Arlanda Airport kan påverkas avseende hinderbegränsande områden. Trafikverket yttrar att en flyghinderanalys behöva beställas hos LFV. Swedavia bör kontaktas i denna fråga.</p> <p>Arlandabanan: Trafikverkets program Fyra spår till Uppsala utreder och planerar en utbyggnad av ytterligare två spår mellan Uppsala och gränsen mellan Uppsala och Stockholms län. En lokaliseringstudie för val av spårlägen kommer att påbörjas år 2022. I den södra delen kan spårlägen komma att påverka planerad kraftlednings lokalisering. En spänningshöjning kan eventuellt påverka järnvägs signalsystem m.m. och detta måste utredas. Arlandabanan har känsliga system som kan påverkas av elektromagnetisk strålning och det måste säkerställas att negativ påverkan inte sker. Om nya stolplägen planeras måste avståndet till närmaste spår vara minst stolpens höjd plus 10 meter. Trafikverket yttrar att en dialog bör föras mellan Trafikverket, program Fyra spår Uppsala, AIAB/A-train, Svenska kraftnät och Vattenfall.</p> <p>Under byggskedet är det av stor vikt att trafikeringen på järnvägar/vägar inte påverkas negativt. Järnvägen är exempelvis känslig för de vibrationer som kan uppkomma vid sprängningsarbeten.</p> <p>Trafikverket bevakar riksintresset Arlandabanan men det är AIAB som är sakägare för anläggningen. Trafikverkets fastigheter är upplåtna för nyttjande av Arlandabanan. Inom dessa fastigheter krävs tillstånd av Arlandabanan Infrastructure AB som är ägare av anläggningen och A-Train som är infrastrukturförvaltare av järnvägen.</p> <p>E4: Hänsyn måste tas till utbyggnad av E4 med fler körfält mellan trafikplatserna Glädjen i Upplands Väsby och Trafikplats Arlanda i Sigtuna kommun. Avståndet mellan en kraftledningsstolpe och framtida vägbanekant måste vara minst stolpens höjd. Om nya stolpar planeras längs E4 måste avståndet vara minst stolpens höjd plus 10 meter. E4 kommer att försees med ITS-system och även detta system kan också komma att påverkas. Trafikverket hänvisar till Telestörningsnämndens meddelande nr 21, 2019-11-27, utgåva 6.</p> <p>Planeras en ny ledning att passera en statlig allmän väg måste sökande erhålla tillstånd från Trafikverket enligt väglagen. Utöver tillstånd enligt väglagen krävs också en godkänd trafikordningsplan. Observera att sökande måste göra två separata ansökningar till Trafikverket om aktuell ledning passerar både statlig väg och Trafikverkets mark och/eller järnväg.</p> <p>Eventuell påverkan på Trafikverkets vägbelysningsanläggning vid korsning och</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökanden har sökt och mottagit en flyghinderanalys utan anmärkning. Sökande har haft möte med Swedavia och Luftfartsverket gällande radiostörningar.</p> <p>Sökanden kommer följa Trafikverkets riktlinjer för korsning med starkströmsledningar över järnväg. Nya stolplägen kommer placeras enligt angivet avstånd från Arlandabanan. Enligt företrädare för Arlandabanan Infrastructure AB och A-Train AB (se skrivelse nr 8) innebär ansökan inte någon förändring för Arlandabanan.</p> <p>Korsning av väg E4 kommer inte ske i detta projekt. Utbyggnaden av väg E4 mellan trafikplats Glädjen och Arlanda berörs därmed inte av projektet.</p> <p>Erforderliga tillstånd för passage av statliga allmänna vägar (länsväg 897, 896 och 905) kommer att sökas i detaljprojekteringen. Anpassning av vägbelysning måste göras.</p> <p>Problem med induktion kan ske vid parallellgående ledningar. Sökandens ledning kommer att gå parallellt på en sträcka av 3 km med Trafikverkets matarledning. Det beräknas bli en liten ökning mot dagens situation och anses i det här fallet försumbar då matarledningen till större delen av sträckan går parallellt med ledningar av högre spänning. Sökanden planerar inte en tillkommande ledning och risken anses därmed vara oförändrad.</p> <p>Parallellgång kommer att ske i enlighet med elsäkerhetsverkets föreskrifter och EBR.</p> <p>Sökanden vill förtydliga att det inte är sökandens projekt som orsakar flytten av Trafikverkets matarledning, utan Svenska kraftnäts ledningsåtgärder. Svenska kraftnät har här ett samlat grepp och samordnar och bekostar dessa ledningsåtgärder i samarbete med sökanden och Trafikverkets konsulter. Matarledningens läge vid Brunnby påverkas av Svenska kraftnäts projekt och inte av aktuell ledning.</p> <p>Aktuella korsningsavtal kommer att sökas hos Trafikverket.</p> <p>Station Odensala Väst hanteras som ett separat projekt men bedöms i dagsläget inte påverka Trafikverkets matarledning.</p>

		<p>parallellgående av belysta statliga vägar förutsätter Trafikverket att de åtgärder som krävs avseende detta projekteras och bekostas av Vattenfall. Trafikverket måste kunna underhålla belysningsstolpar m.m. utan att hamna i riskzonen för föreslagen luftledning.</p> <p>Matarledning: Trafikverkets matarledning för järnvägsanläggningen berörs på stora delar av föreslagen sträckning. Matarledningen kan komma att utsättas för högre magnetfält när lastströmmen på Vattenfalls ledning ökar och det kan krävas åtgärder i Trafikverkets stationer för att förebygga och motverka ljusbågar.</p> <p>Med tillkommande korsande kraftledningar blir det svårare att driftbesiktiga Trafikverkets matarledning vilket innebär ökade risker för Trafikverkets entreprenörer. Risken finns att samlade elektromagnetiska fält från samtliga parallella kraftledningar blir högre än tillåtet om lastströmmarna ökar i framtiden. Detta kan medföra att närboende utsätts för högre elektromagnetiska fält än tillåtet. Trafikverket tar inte på sig kostnader för magnetfältreducerande åtgärder orsakade av Vattenfalls utbyggnad.</p> <p>Trafikverket måste ha möjligheten att bygga en ny parallell matarledning om behov uppkommer. En sambyggnad i egen anläggning är då ett lämpligt alternativ.</p> <p>Parallellgång måste ske i enlighet med elsäkerhetsverkets föreskrifter och EBR.</p> <p>Trafikverket förutsätter att matarledningen ligger kvar i befintligt läge vid Brunnby.</p> <p>Trafikverket har krav på konstruktion, utförande och dokumentation i samband med att en ny kraftledning planerar att korsa eller gå parallellt med matarledningen. Korsningsavtal ska upprättas mellan ledningsägarna i god tid innan genomförandet. Tillstånd av Trafikverket för ledningsdragning inom väg- och järnvägsområde krävs för alla korsningspunkter eller där ledningen förläggs parallellt i närheten till Trafikverkets anläggningar. Ansökningar skickas lämpligen in samtidigt som ansökan om nätkoncession.</p> <p>Trafikverket har inga synpunkter på de två sträckningar som redovisas i anslutning till station Odensala.</p> <p>Trafikverket önskar mer information om utbyggnaden av den nya stationen Odensala Väst och Svenska kraftnäts stationsplaner norrut och hur det kommer att påverka Trafikverkets anläggningar.</p>	<p>Frågor gällande Svenska kraftnäts stationsutbyggnad hänvisas till Svenska kraftnät.</p>
8	Arlandabanan Infrastructure AB	<p>Advokat Carina Holmgren från holmgrenhansson Advokatbyrå AB inkommer med yttrande på uppdrag av Arlandabanan Infrastructure AB, ägare av järnvägsanläggningen Arlandabanan och A-Train AB, nyttjanderättshavare och infrastrukturförvaltare av anläggningen.</p> <p>Arlandabanan Infrastructure AB meddelar att de har uppfattat att ansökan inte innebär någon förändring för Arlandabanans del och har därmed inte några synpunkter. Yttrar att de önskar få besked hur den fortsatta sträckningen kan påverka anläggningen</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Om planerad sträckning bedöms påverka Arlandabanan kommer Sökanden att informera fastighetsägaren om detta.</p>
9	Svenska kraftnät	<p>Den planerade 130 kV-ledningen mellan Odensala Väst och Måby korsar och går parallellt med en 400 kV- och två 220 kV-ledningar tillhörande transmissionsnätet för el och berör flera av Svenska</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p>

	<p>kraftnäts projekt inom ramen för det övergripande projektet Stockholms ström.</p> <p>Svenska kraftnät hänvisar och listar allmän teknisk information som måste beaktas och var teknisk information från Svenska kraftnät kan fås</p> <p>Observera att det under ledningen på 0,5 – 1 m djup finns 1-2 jordlinor nedgrävda. Svenska Kraftnät avråder från grävningssarbete under våra ledningar. Om jordlinan skulle skadas så måste Svenska kraftnät omedelbart kontaktas. Kontakt tas med ansvarig underhållsingenjör område mitt.</p> <p>Vid arbete nära kraftledning tillämpas Elsäkerhetsanvisningarna ESA. Risker finns såsom beröring av spänningsförande delar och induktion. Om någon utrustning under byggnationen på något sätt riskerar att komma närmare kraftledningens faslinor än 5,5 meter vertikalt eller 6,5 meter horisontellt måste särskilda elsäkerhetsåtgärder vidtas.</p> <p>Svenska kraftnät har tagit del av underlaget för undersökningssamrådet och har inget att invända mot de föreslagna sträckningarna. Arbetet med att ta fram de sträckningar som går parallellt med Svenska kraftnäts ledningar har skett i dialog mellan Vattenfall Eldistribution AB och Svenska kraftnät. Det är viktigt att denna dialog fortsätter under det vidare arbetet med att projektera ledningen, för det fall att en sträckning som berör Svenska kraftnäts ledningar väljs.</p>	<p>Dialog med Svenska kraftnät hålls och kommer hållas kontinuerligt under projektet</p>
--	--	--

2.3 Enskilda särskilt berörda

Inbjudan till skriftligt samråd skickades per brev den 12 januari 2021 till samtliga lagfarna och taxerade fastighetsägare samt delägare av samfälligheter inom 100 meter från den planerade ledningssträckningen, se Bilaga 4. Vid sammanhållen bebyggelse inkluderas fler fastigheter. Information om ärendet inklusive samrådshandling har funnits tillgängligt på sökandens hemsida <https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/>.

Inkomna yttranden framgår i Tabell 5 och redovisas i sin helhet i Bilaga 6. Utöver dessa yttranden har ett antal frågor inkommit per telefon och mail angående enskilda fastigheter och dess placering i förhållande till ledningen. Dessa frågor har besvarats i samband med att frågan ställts.

Tabell 5. Sammanfattning av inkomna yttranden samt sökandens bemötande.

Nr i Bilaga 6	Sammanfattning samrådsyttrande	Sökandens kommentar
1	<p>Fastighetsägaren för fastigheten [REDACTED] yttrar oro för magnetfält, hälsorisker och värdeminskning av fastigheten på grund av ökat buller och magnetfält.</p> <p>Yttrar att en ledningsgata tar bort ljuddämpning mot motorväg och Arlandabanan. Fastighetsägaren går mycket i skog och mark med hund och tycker det vore synd att förstöra naturen i närområdet. Yttrar oro att förlora den rofyllda hörnan de bor i mellan E4:an och Arlandabanan.</p> <p>Fastighetsägaren önskar att Vattenfall ska utreda den östra sidan av E4:an eftersom det är en lång sträcka där ingen bor. Alternativt att Vattenfall svänger västerut vid Harg, över</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>Genomförda magnetfältberäkningar visar att inga närliggande bostäder kommer att exponeras av förhöjda magnetfält.</p> <p>Sökanden planerar vid Åslund endast att avverka enstaka träd om nödvändigt och kommer ta hänsyn till naturvärden i området.</p> <p>Ljudet som kan uppstå från planerad ledning bedöms inte påverka boendemiljön.</p> <p>Alternativet att förlägga ledningen öster om E4:an har avfärdats för vidare utredning eftersom sträckningen bedöms komma för nära Arlanda flygplats och korsning av E4:an krävs. Både Arlanda och E4:an är riksintressen för kommunikation. En dispens kommer inte att ges från Startströmförordningen</p>

	<p>Svartsjön och vidare ner mot Ista för att ansluta vid Slåsta.</p>	<p>2009:22 då ledningen skulle utgöra konflikt med Arlandas influens- och inflygningsområde/zon.</p> <p>Sökanden har studerat alternativet att ledningen går västerut vid Harg, över Svartsjön och sedan söderut ner mot Ista för att ansluta in till befintlig ledningsgata vid Slåsta. Ett sådant alternativ skulle innebära ett nytt intrång i opåverkad jordbruksmark som omgärdas av bland annat landskapsbildskydd samt riksintresse för kommunikation (Ostkustbanan). Förslaget avfärdas till förmån för planerad ledning i en befintlig ledningsgata.</p>
2	<p>Uppsala akademiförvaltning inkommer med yttrande som företrädare för Gustavianska stiftelsen i egenskap av förvaltare för Husby 6:8 och Brunnbý 2:13.</p> <p>Akademiförvaltningens ställning är att luftledningar innebär stora intrång. Man bör pröva möjligheten att förlägga ledningen som markkabel för att minska påverkan på åkermark och brukningen eftersom luftledning resulterar i odlingshinder under lång tid.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>I samrådsunderlagets avsnitt 3.1 <i>Val av teknik</i> finns motivering varför ledningen planeras att utföras som luftledning och inte som markkabel. De miljöeffekter som uppstår av planerad ledning bedöms inte vara så betydande att det motiverar ett annat teknikval.</p>
3	<p>Fastighetsägaren yttrar att ledningen kommer påverka deras verksamhet och bostadshus negativt. Yttrar att fastigheten redan är belastad av flera kraftledningar tillhörande Svenska kraftnät och Vattenfall.</p> <p>Fastighetsägaren inkommer med två förslag. Anlägg ledningen som markkabel för att minska intrånget och störningar eller lokalisera ledningen öster om och i anslutning till Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata för att i höjd med Harg vika av sydöst till Vattenfalls befintliga ledningsgata.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>I samrådsunderlagets avsnitt 3.1 <i>Val av teknik</i> finns motivering varför ledningen planeras att utföras som luftledning och inte som markkabel. De miljöeffekter som uppstår av planerad ledning bedöms inte vara så betydande att det motiverar ett annat teknikval.</p> <p>Med anledning av detta yttrande kommer sökanden att utreda och genomföra ett kompletterande samråd med fastighetsägarens förslag om att placera ledningen öster om Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata.</p>
4	<p>Fastighetsägarna yttrar att eftersom Svenska kraftnät också planerar en utbyggnad kommer fastigheten ligga mitt emellan två ledningar med stark spänning.</p> <p>Fastighetsägarna yttrar att den bifogade fastighetskartan inte är dagsaktuell. Fastigheten ██████ har numer två permanenta bostadshus och fastighetsägarna yttrar att det ena huset ligger innanför utredningskorridoren.</p> <p>Fastighetsägarna yttrar oro för magnetfält och ekonomiska konsekvenser vid eventuell försäljning. Fastighetsägarna motsätter sig ledningen vid fastigheten. Yttrar att Odensala är ett attraktivt område med lantlig miljö och att stora ledningar förstör omgivningen.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>Vid fastigheterna i Håsta har sökanden frångått den befintliga ledningsgatan för att den planerade ledningen ska hamna längre bort från aktuell fastighet. Den befintliga ledningen kommer efter driftsättning av den planerade ledningen kunna rivas, vilket kommer förbättra boendemiljön i Håsta utifrån dagens förutsättning. I kartan som bifogades samrådsunderlaget anges en generell 100 meters buffert (svart streckad linje) inom vilka olika intressen/bostäder beskrivits i underlaget, det vill säga inte magnetfältutbredningen.</p> <p>Utredningskorridoren ligger utanför fastighetsägarnas fastighet och Fastighetsägarnas befintliga och nybyggda bostadshus kommer inte att påverkas av förhöjda magnetfält från den planerade ledningen utan bedöms förbättras utifrån dagens förutsättningar.</p> <p>Fastighetskartan köptes in i slutet på november 2020 och det måste därmed vara eftersläpningar hos Lantmäteriet för det nybyggda bostadshuset.</p>
5	<p>Fastighetsägaren yttrar oro för ökad magnetfältspåverkan och ökande ljudnivå. Yttrar att de idag är ett konstant bakgrundsljud som blir intensivare vid fuktig väderlek. Fastighetsägaren ställer sig frågande till vad som kommer hända om Vattenfall vill höja till 200 kV om 10 år.</p> <p>Fastighetsägaren anser att landskapet förfulas med nya stolpar som tar mera mark i anspråk samt yttrar oro för påverkan på kulturmiljö.</p> <p>Inkommer med fyra förslag. Sambygg i samma stolpar som Svenska kraftnäts planerade utbyggnad. Anlägg ledningen öster om E4 där</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet.</p> <p>Genomförda magnetfältberäkningar visar att inga närliggande bostäder kommer att exponeras av förhöjda magnetfält.</p> <p>Ljudeffekter från kraftledningar alstras främst vid regn och fuktig väderlek. Ljudnivån från 130 kV-ledningar är svåra att uppfatta och bör inte ge upphov till några påtagliga störningar för boendemiljön. Om dagens ledning avger ett konstant ljud kan det vara på grund av trasiga eller onormalt nedsmutsade isolatorer. Ljudeffekter orsakade av detta kommer att upphöra i och med att den nya ledningen etableras.</p> <p>Om sökanden i framtiden skulle behöva spänningshöja ledningen måste ny koncession sökas. Vid ansökan om ny</p>

	<p>det saknas bebyggelse. Anlägg ledningen som markkabel. Placera ledningen öster om befintlig ledning, men inte så långt österut att skogen/ljudbarriären tas i anspråk. Skogen skyddar området från motorvägens ljud.</p> <p>koncession måste sökanden genomgå en prövning där redovisning av magnetfält ingår.</p> <p>Sambyggnad med Svenska kraftnät har avfärdats då det inte är tekniskt möjligt, på grund av ordningen för de andra ledningsåtgärderna i området. Sökandens ledning måste vara driftsatt för att strömförsörja Måby station innan de andra ledningsåtgärderna kan starta. Svenska kraftnät planerar att sambygga 2 st 400 kVs ledningar i en ca 60 m hög julgransstolpe. En ytterligare sambyggnad med sökandens ledning skulle kräva ännu högre stolpar för att klara avståndet från marken. Flygbegränsningar kring Arlanda flygplats hindrar högre stolpar än de stolpar som planeras för Svenska kraftnäts ledning. Att bredda Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata ner till Måby kommer att innebära att Sökanden inte klarar magnetfältsutbredning mot boende. Dock kommer sökanden att genomföra ett kompletterande samråd på den inledande sträckan.</p> <p>I samrådsunderlagets avsnitt 3.1 <i>Val av teknik</i> finns motivering varför ledningen planeras att utföras som luftledning och inte som markkabel. De miljöeffekter som uppstår av planerad ledning bedöms inte vara så betydande att det motiverar ett annat teknikval. Alternativet att förlägga ledningen öster om E4:an har avfärdats för vidare utredning eftersom sträckningen bedöms komma för nära Arlanda flygplats och korsning av E4:an krävs. Både Arlanda och E4:an är riksintressen för kommunikation. En dispens kommer inte att ges från Startströmförordningen 2009:22 då ledningen skulle utgöra konflikt med Arlandas influens- och inflygningsområde/zon.</p> <p>Den befintliga gitterstolpen vid Arlandabanan ska behållas vilket begränsar möjligheten till spannlängder och vinklar på ledningen. Sökanden kommer efter justeringar eventuellt att placera en stolpe inom fornlämningsområdet för att göra en anpassning till boendemiljön i Åslunda. Detta kommer innebära att ledningen placeras något öster om befintlig ledning. Sökanden planerar vid Åslund att endast avverka enstaka träd om nödvändigt och kommer ta hänsyn till både kultur- och naturvärden i området.</p>
<p>6 Fastighetsägarna yttrar att det på fastigheten finns två boningshus och bedrivs jordbruks- och annan företagsverksamhet. Yttrar att fastigheten redan är påverkad av flera infrastrukturprojekt.</p> <p>Fastighetsägarna föreslår att Vattenfall samarbetar med Svenska kraftnät för att minska antalet ledningar i området alternativt anlägga ledningen öster om E4 där det saknas permanentboende och marken inte används frekvent för rekreation.</p> <p>Fastighetsägarna motsätter sig en ledning väster om befintlig ledning då det innebär att ledningen kommer nära bostadshus.</p> <p>Fastighetsägarna informerar att det inom utredningsområdet finns arkeologiska lämningar samt en damm med vattensalamander. Fastighetsägarna har en smedja öster om utredningskorridoren. Vidare informerar fastighetsägarna att skogen och marken öster om området fungerar som en ljudbarriär mot motorvägen samt att idag går får på ytan för att vårda marken. Alfrida-stormen reducerade skogen och fastighetsägarna störs nu mer visuellt och ljudmässigt. Yttrar oro för ökat buller från E4:an om träd och buskar avverkas.</p> <p>Yttrar oro för ökade magnetfält och att hälsoaspekten från magnetfält är dåligt</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sambyggnad med Svenska kraftnät har avfärdats då det inte är tekniskt möjligt, på grund av ordningen för de andra ledningsåtgärderna i området. Sökandens ledning måste vara driftsatt för att strömförsörja Måby station innan de andra ledningsåtgärderna kan starta. Svenska kraftnät planerar att sambygga 2 st 400 kVs ledningar i en ca 60 m hög julgransstolpe. En ytterligare sambyggnad med sökandens ledning skulle kräva ännu högre stolpar för att klara avståndet från marken. Flygbegränsningar kring Arlanda flygplats hindrar högre stolpar än de stolpar som planeras för Svenska kraftnäts ledning. Att bredda Svenska kraftnäts befintliga ledningsgata ner till Måby kommer att innebära att sökande inte klarar magnetfältsutbredning mot boende. Dock kommer sökanden att genomföra ett kompletterande samråd på den inledande sträckan.</p> <p>Alternativet att förlägga ledningen öster om E4:an har avfärdats för vidare utredning eftersom sträckningen bedöms komma för nära Arlanda flygplats och korsning av E4:an krävs. Både Arlanda och E4:an är riksintressen för kommunikation. En dispens kommer inte att ges från Startströmförordningen 2009:22 då ledningen skulle utgöra konflikt med Arlandas influens- och inflygningsområde/zon.</p> <p>Den befintliga gitterstolpen vid Arlandabanan ska behållas vilket begränsar möjligheten till vinklar på ledningen. Efter genomförda justeringar vid fastigheten planeras nu den föreslagna sträckningen lite öster om befintlig ledningsgata vilket minimerar intrånget. Justeringen innebär att en stolpe att behöva placeras inom fornlämningsområdet för anpassning till boendemiljön. Sökanden planerar vid Åslund endast avverka</p>

	<p>utforskat. Yttrar att i Boverkets skrift om magnetfält och hälsorisker krävs runt 75 meters avstånd till en 130kV ledning för att nå ett genomsnittligt värde för en normal bostad på 0,1µT. Yttrar även oro för hälsopåverkan på kommande generation.</p> <p>Fastighetsägaren anser att en luftledning förstör landskapet. En luftlednings ljud kan uppgå till 45dB, vid regn sprakar det.</p> <p>Yttrar oro för att framtida möjlig användning av marken reduceras, att det ekonomiska värdet på fastigheten minskar samt att framtida idéer om expansion av både boende och verksamhet påverkas.</p>	<p>enstaka träd om nödvändig och kommer ta hänsyn till både kultur- och naturvärden i området.</p> <p>Genomförda magnetfältberäkningar visar att inga närliggande bostäder kommer att exponeras av förhöjda magnetfält.</p> <p>Ljudeffekter från kraftledningar alstras främst vid regn och fuktig väderlek. Ljudnivån från 130 kV-ledningar är svåra att uppfatta och bör inte ge upphov till några påtagliga störningar för boendemiljön.</p> <p>Sökanden har genom kartstudier inte lokaliserat angiven damm men noterar informationen för kommande fältbesök.</p> <p>Värdering av (eventuell) marknadsvärdeminskning till följd av intrånget kommer att göras. Utgångspunkten till värderingen hämtas från expropriationslagen; ersättning ska utgå för fastighetens minskade värde samt för eventuella övriga skador. Utöver detta utgår ersättning för eventuella tillfälliga skador så som exempelvis körskadorna. Vid framtida exploatering kommer hänsyn behöva tas till planerad ledning.</p>
<p>7</p>	<p>Fastighetsägaren yttrar att deras företag Brobystenen AB äger fastigheten [REDACTED]. Fastighetsägaren bifogar erinran som tidigare skickats till Svenska kraftnät samt bilagor med förrättningsakt, förrättningskarta och allmän fastighetsinformation till yttrandet.</p> <p>Fastighetsägaren har styckat av en del av fastigheten [REDACTED]. Ny fastighet är [REDACTED]. Fastighetsägaren har sålt fastigheten [REDACTED].</p> <p>Fastighetsägarens planer för [REDACTED] är att renovera torpet och att på sikt detaljplanera marken. De planerar att bygga lantrådhus samt anlägga en långtidsförvaring av motorfordon utanför och inuti den befintliga ladugården. Fastighetsägaren kommer att påbörja renoveringen av torpet under 2021.</p> <p>För närvarande bedriver fastighetsägaren elproduktion via solpaneler samt förvaring/lager i ladugården.</p> <p>Fastighetsägaren anser att den nya kraftledningen behöver flyttas så att det är minst 100 meter mellan stolpar och tomtgräns. Anser att det inte möter något hinder att flytta ett par av ledningsstolparna längre ut åt väster.</p> <p>Fastighetsägaren informerar att de under 2020 har erhållit tillstånd från länsstyrelsen att ställa fordon på delar av tomten och gjort arkeologiska utgrävningar. Från vägverket har de fått godkänt att använda befintlig väg som infart till fastigheten.</p> <p>Anser att det bästa vore om man kunde träffas på plats under våren för att komma överens om en dragning som passar bägge parter.</p>	<p>Sökanden tackar för yttrandet och informationen.</p> <p>Sökanden har utrett fastighetsägarens önskemål om att flytta ledningen längre väster ut, på ett avstånd av minst 100 meter från fastighetsgräns. Alternativet är inte tekniskt möjligt eftersom Region Stockholms trafikförvaltning har en bussdepå sydväst om fastigheten. Bussdepån kräver ett säkerhetsavstånd som sökanden behöver förhålla sig till vilket gör att ledningen inte kan hålla ett avstånd av 100 meter från fastighetsgräns.</p> <p>Genomförda magnetfältberäkningar visar att magnetfältet ligger precis på fastighetsgränsen och bostadshuset på fastigheten kommer inte att exponeras av förhöjda magnetfält.</p> <p>Sökanden kommer inför kommande detaljprojektering att ta kontakt med berörda fastighetsägare men ser idag inget behov av platsbesök då flytt av ledningen västerut inte bedöms som möjlig.</p>